

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

26. marts 2014

Kommissionens delegerede forordning (EU) Nr. .../.. af 4.3.2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU for så vidt angår reguleringsmæssige tekniske standarder for kvalitative og passende kvantitative kriterier til identifikation af de medarbejderkategorier, hvis arbejde har væsentlig indflydelse på institutters risikoprofil, C(2014) 1332

1. Resumé

Kommissionen har den 4. marts 2014 vedtaget en delegeret forordning (delegeret retsakt) om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU (Kapitalkravsdirektivet – CRD 4), for så vidt angår reguleringsmæssige tekniske standarder for kvalitative og passende kvantitative kriterier for identifikation af såkaldte væsentlige risikotagere¹.

Efter Kommissionens vedtagelse af den delegerede retsakt forløber der en periode med mulighed for, at Rådet (med kvalificeret flertal) eller Europa-Parlamentet (med simpelt flertal) kan blokere for vedtagelsen af retsakten. Denne periode er som udgangspunkt fastsat til én måned fra Kommissionens vedtagelse, med mulighed for forlængelse med yderligere én måned, såfremt et flertal i Rådet eller Europa-Parlamentet ønsker det.

Den delegerede retsakt vurderes generelt at understøtte anvendelsen af aflønningsreglerne i den finansielle sektor og dermed bidrage til den finansielle stabilitet. Det er endvidere vurderingen, at den delegerede retsakt er på linje med bemyndigelsen, der er givet til Kommissionen i regi af CRD 4. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod den delegerede retsakt.

2. Baggrund

Aflønningsreglerne blev indført med direktiv 2010/76/EU (det tredje kapitalkravsdirektiv - CRD 3), som trådte i kraft den 1. januar 2011 og er implementeret i lov om finansiel virksomhed.

¹ De medarbejderkategorier, hvis arbejde har væsentlig indflydelse på institutters risikoprofil.

Anvendelsesområdet for aflønningsreglerne er personkredsen i bestyrelsen, direktionen samt ansatte, hvis aktiviteter har en væsentlig indflydelse på risikoprofilen af selskaber, der er omfattet af kapitalkravsdirektiverne (real-kredit - og pengeinstitutter samt fondsmæglerselskaber I)².

Den europæiske bankmyndighed (European Banking Authority - EBA) foretog i 2011 en undersøgelse af medlemsstaternes implementering af de gældende retningslinjer for aflønning, herunder medlemsstaternes praksis i forhold til udpegning af væsentlige risikotagere. Undersøgelsen viste en betydelig forskel i de enkelte medlemsstaters praksis.

På grund af denne konstaterede forskel i fortolkning af reglerne blev der under forhandlingerne af direktiv 2013/36/EU (det fjerde kapitalkravsdirektiv – CRD 4) indsat et mandat for EBA i CRD 4 til at udarbejde et udkast til en regulatorisk teknisk standard, der fastsætter kvalitative samt passende kvantitative kriterier til identifikation af de medarbejderkategorier, hvis arbejde har en væsentlig indflydelse på selskabernes risikoprofil – såkaldte ”væsentlige risikotagere”.

EBA har forelagt udkast til den delegerede retsakt for Kommissionen den 16. december 2013, hvorefter den delegerede retsakt blev vedtaget af Kommissionen den 4. marts 2014 uden ændringer i forhold til EBAs udkast.

Efter Kommissionens vedtagelse af den delegerede retsakt forløber der en periode med mulighed for, at Rådet (med kvalificeret flertal) eller Europa-Parlamentet (med simpelt flertal) kan blokere for vedtagelsen af rets-akten. Denne periode er som udgangspunkt fastsat til én måned fra Kommissionens vedtagelse, med mulighed for forlængelse med yderligere én måned, såfremt et flertal i Rådet eller Europa-Parlamentet ønsker det.

Der er på nuværende tidspunkt ikke nærmere informationer om, hvornår offentliggørelse og dermed ikrafttrædelse vil finde sted.

3. Formål og indhold

CRD 4 pålægger de omfattede selskaber at sikre, at aflønningen af væsentlige risikotagere lever op til de begrænsninger for brugen af variabel løn, som følger af direktivet. Dette sker for at sikre, at de omfattede medarbejdere ikke via aflønningen får incitament til at foretage risikofyldte dispositioner, som kan være til skade for selskabet. Med CRD 4 indføres en række nye krav, for så vidt angår aflønning i selskaber omfattet af CRD 4, herunder krav om loft for variabel løn til væsentlige risikotagere samt bestyrelse og direktion på 100 pct. af den faste løn, som kan forhø-

² Et fondsmæglerselskab, som 1) har tilladelse at udøve en række nærmere bestemte aktiviteter fx handel for egen regning, 2) eller opbevarer kunders midler eller værdipapirer.

jes til 200 pct. forudsat dette godkendes af generalforsamlingen³, samt krav om at CRD 4-selskaberne skal påse, at aflønningsreglerne efterleves på koncernniveau, dvs. på alle niveauer i selskabet.

Den delegerede retsacts formål er at præcisere anvendelsesområdet for aflønningsreglerne ved at fastsætte kvalitative og passende kvantitative kriterier til identifikation af væsentlige risikotagere på tværs af EU og hermed sikre en ensartet proces for identifikation af disse.

Den delegerede retsakt finder anvendelse for selskaber, som er omfattet af CRD 4, på koncern-, moderselskabs- og datterselskabsniveau, dvs. på alle niveauer i et selskab.

Aflønningsreglerne finder anvendelse for medarbejdere i disse selskaber, såfremt medarbejderne omfattes af et eller flere af de kvalitative og kvantitative kriterier i den delegerede retsakt.

Den delegerede retsakt indeholder 15 standardiserede *kvalitative* kriterier relateret til medarbejderes rolle og beslutningskompetencer. Bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer er i henhold til kapitalkravsdirektiverne via deres rolle og ansvar i selskaberne per definition væsentlige risikotagere. Herudover omfatter kriterierne medarbejdere, der har kompetencer til at foretage væsentlige dispositioner på vegne af selskabet, herunder ledere af væsentlige forretningsenheder, medarbejdere som kan træffe beslutninger vedrørende handelsbeholdningstransaktioner, der overstiger 5 pct. eller mere af selskabets kernekapital m.fl.

Den delegerede retsakt indeholder endvidere standardiserede *kvantitative* kriterier relateret til medarbejderes samlede løn i absolutte og relative termer. Som eksempel herpå kan nævnes, at medarbejdere, der ikke omfattes af de kvalitative kriterier, alligevel skal identificeres som væsentlige risikotagere, hvis deres samlede løn er lig med eller højere end 500.000 euro (ca. 3,7 mio. kr.), er blandt de 0,3 pct. højestlønnede i selskabet, og/eller deres samlede løn svarer til den laveste løn eller mere, som er tildelt direktionen i selskabet eller andre væsentlige risikotagere i selskabet.

Den delegerede retsakt tillader selskaberne at foretage en vurdering af, om en medarbejder, der er identificeret som væsentlig risikotager i kraft af de kvantitative kriterier, alligevel ikke skal udpeges som væsentlig risikotager. Hvis selskabet ønsker at undtage en medarbejder fra udpegning som væsentlig risikotager, skal dette meddeles til og begrundes over for de nationale tilsyn. Dette kan alene ske i henhold til snævre undtagelseskriterier fastsat i den delegerede retsakt.

³ Loftet for variabel løn til bestyrelsen og direktionen på 50 pct. af den faste løn, som blev indført med den danske politiske aftalt om forsvarlig aflønning fra august 2010, fastholdes.

Undtagelseskriterierne er indsat af retssikkerhedsmæssige hensyn, således at de få medarbejdere, som omfattes af de kvantitative kriterier, men som i praksis ikke har en væsentlig indflydelse på selskabernes risikoprofil, kan undtages i henhold til den delegerede retsakt og hermed ikke vil blive omfattet af aflønningsreglerne uretmæssigt.

En medarbejder, der omfattes af de kvantitative kriterier, kan undtages, såfremt vedkommende ikke har en væsentlig indflydelse på selskabets risikoprofil eller kun udfører arbejde og har beføjelser i en forretningsenhed, som ikke er en væsentlig forretningsenhed, eller ikke har væsentlig indflydelse på en væsentlig forretningsenheds risikoprofil i kraft af det arbejde, der udføres.

Ønsker selskaberne at undtage medarbejdere med en samlet årlig løn på 750.000 euro (ca. 5,6 mio. kr.) eller derover, kan dette ifølge den delegerede retsakt kun ske med forudgående samtykke fra de nationale tilsynsmyndigheder.

Såfremt selskaberne ønsker at undtage medarbejdere med en samlet løn på 1 mio. euro (ca. 7,4 mio. kr.) eller derover, skal tilsynsmyndighederne oplyse EBA om disse anmodninger, før samtykke gives til selskaberne. Det anføres i retsakten, at tilsynsmyndighedernes samtykke til undtagelse af medarbejdere med en samlet løn på 1 mio. euro eller derover kun skal gives i ekstraordinære tilfælde. Selskaberne har bevisbyrden for, at medarbejderne ikke er væsentlige risikotagere.

I praksis er det op til selskaberne selv at vurdere hvilke medarbejdere, der skal udpeges som væsentlige risikotagere. Finanstilsynet vil som led i sit generelle tilsyn med aflønning kontrollere, om selskaberne på baggrund af den delegerede retsakt har foretaget en vurdering af kredsen af væsentlige risikotagere i selskaberne, samt om de medarbejdere, hvis aktiviteter har en væsentlig indflydelse på selskabernes risikoprofil, er blevet udpeget.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om den delegerede retsakt.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at den delegerede retsakt styrker de harmoniserede regler, som gælder for aflønning af medarbejdere i CRD-selskaberne i EU.

Det anføres også, at den delegerede retsakt fastsætter en ensartet metode til at identificere væsentlige risikotagere på tværs af EU baseret på en kombination af kvalitative og kvantitative kriterier, som skal anvendes af alle selskaber omfattet af CRD 4, hvilket ikke kan opnås med national regulering.

Regeringens foreløbige vurdering er, at den delegerede retsakt er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Det er regeringens vurdering, at en ensartet anvendelse af kriterier for identifikation af væsentlige risikotagere på tværs af EU er vigtigt, idet det ikke er muligt at opnå en ensartet anvendelse af aflønningsreglerne for så vidt angår væsentlige risikotagere på tværs af EU alene gennem national regulering.

6. Gældende dansk ret

Spørgsmålet om udpegning af medarbejdere, hvis aktiviteter har en væsentlig indflydelse på virksomheders risikoprofil, er i dansk ret reguleret af bekendtgørelse nr. 122 af 7. februar 2012 om lønpolitik samt oplysningsforpligtelser om aflønning i finansielle virksomheder og finansielle virksomheder (Aflønningsbekendtgørelsen). Den fastslår, at bestyrelsen i bl.a. selskaber omfattet af kapitalkravsdirektiverne har ansvaret for, at de ansatte, hvis aktiviteter har en væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil, identificeres i selskaberne, og at aflønningen af disse medarbejdere er i overensstemmelse med reglerne herom i lov om finansiel virksomhed.

Denne forpligtelse er i gældende dansk ret udbredt til alle finansielle virksomheder, herunder pensions- og forsikringsselskaber, og er således ikke begrænset til CRD 4-selskaberne (dvs. realkredit- og pengeinstitutter mv.).

I Aflønningsbekendtgørelsen angives seks eksempler på kategorier af ansatte, hvis aktiviteter har en væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil. Som eksempel herpå kan nævnes ledelsen af den del af organisationen, som foretager handel med eller godkendelse af finansielle instrumenter og ledelsen af den del af organisationen, som investerer virksomhedens egne midler. Bestemmelsen er ikke udtømmende, og andre kategorier af medarbejdere kan også være væsentlige risikotagere, såfremt deres arbejde har en væsentlig indflydelse på selskabets risikoprofil, fx ved at have væsentlig indflydelse på selskabets samlede resultat og/eller balance.

Vejledning nr. 9039 af 7. februar 2012 om fortolkning af § 71, stk. 1, nr. 9, og §§ 77 a-d i lov om finansiel virksomhed, samt bekendtgørelse om lønpolitik samt oplysningsforpligtelser om aflønning i finansielle virksomheder og finansielle holdingvirksomheder (Aflønningsvejledningen) udgør et fortolkningsbidrag til Aflønningsbekendtgørelsen og indeholder et særskilt afsnit om væsentlige risikotagere. Vejledningen angiver blandt andet de overordnede rammer for bestyrelsens og virksomhedens ansvar for identifikation af væsentlige risikotagere, herunder angives eksempler på omgælsesstilfælde.

Der er i gældende dansk ret alene ikke-udtømmende kvalitative kriterier, der giver anvisninger om, hvilke medarbejdere, der skal udpeges som væsentlige risikotagere. Ifølge disse kriterier skal fx medarbejdere, som kan tage væsentlige kreditrisici, ledere af handelsafdelinger m.v. udpeges som væsentlige risikotagere - forudsat de har en væsentlig indflydelse på selskabets risikoprofil.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Vedtagelsen af den delegerede retsakt vil medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning, idet den vil få direkte virkning for selskaber omfattet af CRD 4. Gældende ret skal således justeres i henhold hertil.

Det forventes, at der vil skulle foretages justeringer af aflønningsbekendtgørelsen for finansielle virksomheder og finansielle holdingvirksomheder. Aftaler om variabel aflønning, der er fastsat i overenskomster, er undtaget fra reglerne.

Erhvervs- og vækstministeren kan med hjemmel i lov om finansiel virksomhed gennemføre de nødvendige ændringer i Aflønningsbekendtgørelsen og Aflønningsvejledningen.

Det følger af den politiske aftale om implementering af CRD 4 m.v. af 10. oktober 2013, at afgrænsningen af risikotagere på forsikrings- og pensionsområdet fastsættes af erhvervs- og vækstministeren. Det er op til medlemsstaterne selv at beslutte, hvorvidt reglerne i den delegerede retsakt skal udvides til andre virksomheder udover dem, der er omfattet af CRD 4.

På baggrund af ovenstående forventes forslaget ikke at medføre et behov for øgede ressourcer i Finanstilsynet.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige negative samfundsøkonomiske konsekvenser.

Det skønnes, at den delegerede retsakt kan få positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet en præcisering af hvilke medarbejdere, der skal udpeges som væsentlige risikotagere, vil medvirke til at sikre finansielle virksomheders fokus på risikostyring og sammenhængen mellem variabel aflønning og uønskede incitamentter til forøget risikotagen. Endelig vurderes det at kunne medføre positive effekter for konkurrencevilkårene på tværs af EU, såfremt der indføres ensartede regler.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Den delegerede retsakt vil medføre en administrativ byrde for selskaber omfattet af CRD 4, idet byrden med at iagttage overholdelse af aflønningsreglerne vil blive forøget i takt med stigningen af antallet af væsentlige risikotagere. Der vurderes samlet set ikke at ville blive tale om væsentlige administrative byrder, idet institutterne alene skal anvende flere kriterier til at udpege væsentlige risikotagere og dermed ikke opbygge nye procedurer m.v. herfor fra bunden

Omfanget af de administrative byrder kan imidlertid på nuværende tidspunkt ikke fastslås nærmere, idet det er institutterne selv, der skal identificere væsentlige risikotagere og indberette dette til Finanstilsynet. Det er således ikke muligt at få et overblik over udpegningen af væsentlige risikotagere, inden den delegerede retsakt træder i kraft. De administrative byrder forventes at variere afhængig af selskabernes størrelse, forretningsmodel og samlede antal ansatte. De administrative byrder for et mindre selskab med få ansatte og en simpel forretningsmodel vil være lille, hvorimod de administrative byrder for et større selskab med flere tusinde ansatte og en kompliceret forretningsmodel kan være betydeligt større.

Den delegerede retsakt vil således medføre en administrativ omstillingsbyrde for virksomhederne i forhold til at identificere samt informere de pågældende medarbejdere, som vil blive omfattet af aflønningsreglerne på baggrund af den delegerede retsakt, og der vil være forhøjede løbende byrder med at sikre, at alle væsentlige risikotagere identificeres, ligesom forpligtelserne til at påse overholdelsen af aflønningsreglerne vil blive øget som følge af stigningen af antallet af identificerede væsentlige risikotagere.

Endvidere vil indberetningsbyrden for selskaberne blive marginalt forøget i takt med forøgelsen af antallet af væsentlige risikotagere, idet selskaberne i henhold til rapporteringskrav efter CRD 4 skal indberette oplysninger om den samlede aflønning af selskabernes væsentlige risikotagere til Finanstilsynet.

10. Høring

Den delegerede retsakt er sendt i høring til EU-Specialudvalget for den finansielle sektor frem til den 11. marts 2014.

Forsikring og Pension anfører at de henset til, at den delegerede retsakt alene er rettet mod banker og kreditinstitutter, går ud fra, at dette ikke kommer til at omfatte forsikring- og pensionsselskaber, ligesom der også lægges vægt på, at indholdet af retsakten ikke får indflydelse for den nuværende regulering af variabel løn for forsikring- og pensionsselskaber.

Dansk Aktionærforening og FSR – danske revisorer har afgivet høringsvar uden bemærkninger.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

UK har anlagt et traktatbrudssøgsmål mod Kommissionen (Sag C-507/13), hvor UK blandt andet ønsker at få prøvet Kommissionens og EBAs mandat til at fastsætte kriterier for identifikation af væsentlige risikotagere i den de-

legerede retsakt. På denne baggrund må det forventes, at UK vil gøre indsigelser imod vedtagelsen af den delegerede retsakt.

Andre landes holdninger til den delegerede retsakt kendes endnu ikke.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt tiltag, der har til formål at sikre effektive aflønningsregler, herunder bidrage til den finansielle stabilitet. Den delegerede retsakt er på linje med bemyndigelsen, der er givet til Kommissionen i regi af CRD 4. Det er regeringens vurdering, at den delegerede retsakts formål om at præcisere anvendelsesområdet for aflønningsreglerne ved anvendelse af ensartede kriterier for identifikation af væsentlige risikotagere på tværs af EU er vigtigt. Det vurderes således ikke muligt at opnå en ensartet anvendelse af aflønningsreglerne, for så vidt angår væsentlige risikotagere på tværs af EU alene gennem national regulering. Endvidere vurderer regeringen, at danske finansielle selskaber generelt har svært ved at vurdere hvilke ansatte, der vurderes at have en væsentlig indflydelse på deres risikoprofil, hvorfor en præcisering af risikotagerbegrebet er nødvendig.

Det er endvidere vurderingen, at den delegerede retsakt ikke vil medføre væsentlige administrative byrder for de omfattede selskaber.

Regeringen kan på den baggrund støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.